

§ 18

Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad 2015

Dnr 3.1.2-141/2016

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens rapport om socialtjänsten i Stockholms stad 2015.
2. Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) och ledamoten Isabel Smedberg Palmqvist m.fl. (L) lämnar följande särskilda uttalande:

Rapporten ”Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad” ger en samlad bild av läget inom delar av stadens socialtjänst. Rapporten visar en sammanställning av statistikuppgifter och annan relevant information för att belysa verksamhetsområden som ekonomiskt bistånd, barn och ungdom, funktionshinder, socialpsykiatri, missbruk, hemlöshet och våld i nära relationer.

Under de senaste sex åren har biståndstagandet kraftigt avtagit, trots den konjunkturedgång som inleddes i landet under hösten 2008. Dessvärre finns en tydlig skiljelinje mellan ytterstadsområdena och innerstan. En stor andel av befolkningen som är i behov av ekonomiskt bistånd är utrikesfödda. I exempelvis Rinkeby-Kista är behovet av bistånd så högt som 8,5 procent medan det i Norrmalm är endast 0,5 procent. Vi ser även utveckling där andelen som får ekonomiskt bistånd under en längre tid, 10-12 månader om året, ökar.

Det är tydligt att ett nytt utanförskap växer fram som drabbar främst utrikesfödda. Vi har nu dels det kvardröjande utanförskapet att hantera, där det tar i genomsnitt sju år för en utrikesfödd att komma i arbete. Samtidigt prognostiseras att antalet nyanlända som söker bistånd kommer fortsatt att öka. Här måste till konkreta verktyg för att bryta bidragsberoende och ge människor en möjlighet till en reell etablering. Vi behöver sänka trösklarna till arbetsmarknaden och göra det lättare att anställa och underlätta för fler enkla jobb. Oavsett om du bor i Rinkeby eller på Norrmalm ska du få förutsättningarna till egenförsörjning och känna tryggheten att ha ett jobb gå till.

Målsättningen måste vara att alla stockholmare ska kunna arbeta och utbilda sig utifrån sina egna förutsättningar. Ett jobb är mer än

en lön. Ett jobb är gemenskap, trygghet, frihet och ger möjlighet för människor att växa. Vad den rödgrönrosa majoriteten vill göra för att minska bidragsberoendet, öka integrationen och få fler i sysselsättning är dock ännu oklart.

Som en följd av det ökade flyktingmottagandet har socialtjänsten varit under extremt pressade förhållanden. Socialsekreterarnas höga arbetsbelastning, den omfattande personalomsättningen samt svårigheter att rekrytera erfaren personal har påverkat både kvalitén och rättsäkerheten i arbetet. Vi välkomnar därför att en handlingsplan för att förbättra socialsekreterarna arbetsvillkor har presenterats. Det hade dock varit önskvärt att majoriteten hanterat problematiken tidigare. Då hade den svårhanterliga situation som uppstod redan i höstas kunnat undvikas.

Rapporten "Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad" visar att 1625 personer utsattes för våld i nära relationer, varav 351 personer blev beviljade skyddad boende. Dock blev nio kvinnor och sju män nekade boende på grund av platsbrist. Stockholms stad måste kunna garantera skydd för människor som utsätts för våld, men också kunna arbeta förebyggande. Vi ser en betydande ökning bland kvinnofridsbrott, och därtill finns det ett stort mörkertal. I dagsläget saknas även en uppskattning av hur många som drabbas av hedersrelaterat våld även här behövs kraftfulla insatser. Hedersvåldsproblematik och våld mot kvinnor är en polisär fråga men det är även en av vår tids största jämställdhetsfrågor. Det är ett arbete som måste prioriteras. Flickor och kvinnor är hederskulturens offer, men också pojkar blir både förövare och offer då de tvingas upprätthålla hedersnormer. Oavsett bostadsadress eller ursprung, måste kvinnor kunna kräva sin rätt och känna sig trygga. Vi ser också fortfarande stora brister i arbetet med att förebygga och stoppa våld mot män i nära relationer och i stödet mot de män som utsätts.

Antalet familjer som bor på hotell och vandrarhem har ökat kraftigt under det rödgrönrosa styret i Stockholm. Stockholm stads kartläggning av familjer med barn under 18 år som bor i osäkra boendeförhållanden samt har varit aktuella för socialtjänsten visar att 635 barn saknar stadigvarande boende, vilket är en ökning med 232 barn jämfört med 2012. Majoritetens vision om att inga barn ska vräkas från sina boenden lyser med sin frånvaro och inga nya förslag har presenterats för att lösa situationen. 85 procent av dessa barnfamiljer lever på ekonomiskt bistånd. Därför är det av största vikt att den rödgrönrosa majoriteten prioriterar det förebyggande arbetet för att minska det ekonomiska bidragsberoendet och

säkerställer att barnen får bästa möjliga start i livet. Det blir också tydligt att den rödgrönrosa majoritetens jobbfientliga politik slår hårt mot barnfamiljer. Stockholm behöver en politik för jobb och sysselsättning i stället för höjda skatter och en politik som slår undan benen på alla de föräldrar som vill ge sina barn en trygg uppväxt.

I rapporten visas även statistik för ej verkställda beslut. Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut som inte har verkställts inom tre månader. Det är dock oroväckande att antalet har ökat under föregående år, både vad gäller beslut enligt LSS och enligt SoL. Som högst låg antalet ej verkställda beslut på 94. När Stockholm växer måste vi kunna erbjuda invånare den hjälp som de har rätt till enligt LSS och SoL. En ytterligare problematik är att boende för vuxna inom LSS som utgör 51 procent av de ej verkställande besluten. När Stockholm växer måste staden kunna tillhandahålla och utveckla seniorboenden, trygghetsboenden och LSS-boenden utifrån utbud och efterfrågan.

Stockholm behöver ett politiskt ledarskap och konkreta verktyg för att bryta ett växande utanförskap. Dessvärre saknar den rödgrönrosa majoriteten svar på samhällets utmaningar. Utan svar, planering och förberedelse om hur vi ska hantera de utmaningar Stockholm står inför riskerar vi att förpassa människor till ett livslångt utanförskap.

Ersättaryttrande

Ersättarna Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas särskilda uttalande.

Ärendet

Rapporten ”Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad” har gjorts för sjunde året i rad i syfte att ge en samlad bild av läget inom delar av stadens socialtjänst. Förvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för att belysa följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och ungdom, funktionshinder, socialpsykiatri, missbruk, hemlöshet och våld i nära relationer.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 16 maj 2016.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.